

ELEKTRĖNŲ „VERSMĖS“ GIMNAZIJA

MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS TEMINIO ĮSIVERTINIMO ATASKAITA

2023 m. gruodžio mėn.

Teminiam įsivertinimui pasirinkta sritis:

3 sritis. Ugdymosi aplinkos. **Mokymasis netradicinėse aplinkose.**

(3.2.1.Mokymasis ne mokykloje ir 3.2.2.Mokymasis virtualioje aplinkoje).

Iš 2023 m. kovo mėn. vykdytos plačiojo įsivertinimo apklausos aiškiai matyti, kad, nežiūrint geros mokinių ir mokytojų nuomonės apie mokyklos erdves, mokymasis netradicinėse aplinkose (t.y., du trečios srities rodikliai: 3.2.1.Mokymasis ne mokykloje ir 3.2.2.Mokymasis virtualioje aplinkoje) įvertintas labai prastai (1 lentelė).

1 lentelė. Išrašas iš plačiojo įsivertinimo apklausos rezultatų.

3 sritis. Ugdymosi aplinkos.

Mokiniam		Mokinių tėvams		Mokytojams	
2. Mokyklos erdvės.	3,32		2,66		3,64
Man patinka mokytis mokykloje, nes joje gražu ir jauku, joje daug erdvių, vietų, kuriose gera mokytis ir ilsėtis.		Mano vaikui patinka mokytis mokykloje, nes aplinka estetiška ir jauki, joje daug erdvių ir vietų, kuriose gera mokytis ir ilsėtis.		Mokyklos aplinka skatina mokytis, nes yra estetiška ir jauki, patogi ir funkcionali, palanki mokymui(s).	
4. Mokymasis netradicinėse aplinkose.	2,44		2,06		2,78
Aš mokausi ne tik klasėje, bet ir kitose mokyklos erdvėse (pvz., mokyklos bibliotekoje, lauke, gamtoje), pamokų metu mes kartais išvykstame mokytis kitur (į muziejus, gamtą, kitas įstaigas ir pan.).		Mano vaikas mokosi ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (pvz., mokyklos bibliotekoje, lauke, gamtoje), vyksta mokytis į muziejus, gamtą, kitas įstaigas ir pan.		Aš vedu pamokas ne tik klasėse, bet ir kitose mokyklos erdvėse, dalykų turinį aktualizuoju ne mokykloje vedamomis edukacijomis.	

Gauti duomenys lėmė poreikį labiau pasigilinti į šiuos rodiklius ir atlikti pakartotinę, išsamesnę jų analizę teminio tyrimo metu.

Nors klausimai mokiniams ir mokytojams buvo sukurti dar pavasarį, baigiantis mokslo metams apklausos įvykdyti nepavyko dėl itin mažo atsakiusiųjų skaičiaus, apklausa pakartotinai buvo įvykdyta lapkričio mėnesį. Apklausoje dalyvavo 22 mokytojai (47,8% gimnazijoje dirbančių mokytojų) ir 123 mokiniai (28% gimnazijoje besimokančių mokinių).

Palyginus plačiojo ir teminio tyrimo apklausų rezultatus apie mokymąsi netradicinėse aplinkose, paaiškėjo kad mokytojų vertinimas pagerėjo (įverčių vidurkis pakilo nuo 2.78 iki 3.19), o mokinių nuomonė pasikeitė nedaug (įverčių vidurkis pakilo tik nuo 2.44 iki 2.66 (2 lentelė)). Pastebėtina, kad įvertis 2 suprantamas kaip „blogai“, įvertis 3 – „vidutiniškai“ arba „patenkinamai“, o įvertis 4 – „labai gerai“. Tai reiškia, kad mokytojų nuomonė bendrai apie pamokas netradicinėse aplinkose po teminio tyrimo pakilo iki patenkinamos, bet mokinių apklausos rezultatai rodo žemesnę nei patenkinamą vertinimą.

2 lentelė. Plačiojo įsivertinimo ir teminio tyrimo apklausų duomenų palyginimas: mokymasis netradicinėse aplinkose.

	Įvertis pagal plačiojo įsivertinimo apklausos rezultatus	Įverčio vidurkis pagal teminio tyrimo apklausos rezultatus	Prasčiausiai įvertinta: pamokos ne mokyklos aplinkoje
Mokytojų apklausa	2,78	3,19	2,68
Mokinių apklausa	2,44	2,66	2,2

Sudarant klausimus pakartotiniam tyrimui, klausimas apie mokymąsi netradicinėse aplinkose buvo išskaidytas į tris kryptis: mokymasis netradicinėse mokyklos erdvėse, mokymasis erdvėse už mokyklos ribų ir mokymasis virtualiose erdvėse. Prasčiausiai įvertinta kryptis – pamokos ne mokyklos aplinkoje (2 lentelė).

Paaikėjo, kad mokymasis virtualiose aplinkose ir informacijų technologijų taikymas pamokose vertinama geriau nei kitos sritys apie mokymąsi netradicinėse aplinkose, tačiau mokinių ir mokytojų nuomonė skiriasi: mokytojų nuomonę apibrėžia įverčių vidurkis 3.36, o mokinių – 2.85. Prasčiau ir taipogi prieštarinai vertinamas klausimas apie mokyklos aplinkoje vedamas pamokas (mokytojų nuomonės įvertis 3.05, mokinių – 2.76). Prasčiausiai vertinamos ne mokykloje vedamos edukacijos, šio klausimo įvertis tiek mokytojų, tiek mokinių nesiekia 3: mokytojų – 2.68, o mokinių – tik 2.2 (3 lentelė). Taigi, tiek mokytojai, tiek mokiniai nėra patenkinti pamokomis ir kitokiomis edukacijomis pamokų metu ne gimnazijoje, tik to nepasitenkinimo priežastys, ko gero, skiriasi. Tikėtina, kad prasta mokinių nuomonė apie netradicines pamokas yra todėl, kad mokiniai galbūt pageidautų daugiau ir įvairesnių netradicinių veiklų, tačiau apklausa šių aspektų nenagrinėja. Tuo tarpu mokytojai akivaizdžiai stengiasi įvairinti mokymo(si) procesą virtualiais būdais bei išnaudodami mokyklos erdves ir stokoja motyvacijos edukacijoms ne mokykloje organizuoti.

3 lentelė. Teminio tyrimo rezultatai: mokymasis netradicinėse aplinkose.

Klausimai mokytojams	Įvertis		Klausimai mokiniams	Įvertis		
• Aš vedu pamokas ne tik klasėse, bet ir kitose mokyklos erdvėse.	3.05	Vid.: 3.19	• Aš mokausi ne tik klasėje, bet ir kitose mokyklos erdvėse (pvz., mokyklos bibliotekoje, lauke, gamtoje).	2.76	Vid.: 2.66	
• Dalykų turinį aktualizuoju ne mokykloje vedamomis edukacijomis.	2.68		• Pamokų metu mes kartais išvykstame mokyti kitur: į muziejus, gamtą, kitas įstaigas ir pan.	2.2		
• Virtualias aplinkas parenku tikslingai, kad mokymasis būtų patrauklesnis ir įvairiapusiškesnis.	3.64		• Pamokose naudojamos informacinės technologijos padeda man geriau išmokti.	3.17		Vid.: 2.85
• Mano pamokose mokiniai dirba su informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.	3.45		• Pamokose mums užduotys parenkamos taip, kad mes dirbtume su informacinėmis technologijomis	2.54		
• Skatinu mokinius dirbti virtualiose erdvėse (talpinu mokomąją medžiagą, organizuoju veiklas ir kt.).	3.09					
• Nuolat domiuosi naujovėmis, kaip pritaikyti IT pamokose.	3.27					

Duomenys iš apklausos dalies tik mokytojams (4 lentelė) šią informaciją patvirtina. Nežiūrint to, kad dauguma mokytojų sutinka (įvertis 3,27), kad pamokos netradicinėse aplinkose padeda mokiniams įsisavinti dalyko programą, daugiau nei pusė mokytojų ((59%+77%+55%)/3=vid.57%) nenori jų organizuoti, nes itin brangina kiekvieną pamoką dėl jų trūkumo dalyko programai įvykdyti. Taip pat mokytojų atsakymai aiškiai parodė, kad organizavimo sunkumai atbaido mokytojus nuo netradicinių pamokų organizavimo. Kaip jau buvo minėta anksčiau, netradicinės pamokos ne gimnazijos aplinkoje atrodo itin nepopuliarios pagal apklausos rezultatus. Pažymėtina, kad daugumai apklaustų mokytojų organizaciniai (59%) ir finansiniai (73%) sunkumai buvo priežastis, trukdanti organizuoti pamokas ne gimnazijoje. Be to, beveik pusei apklaustų mokytojų (41%) ne gimnazijoje vesti edukacijas trukdo kolegų nepasitenkinimas, - galbūt dėl sutrikdytų kitų dalykų pamokų išvykų metu? Gimnazijos erdvėse pamokas organizuoti mokytojams atrodo daug paprasčiau, 31% mokytojų išvelgė erdvių trūkumą, o 27% apklaustų mokytojų – kolegų nepasitenkinimą, kaip kliūtį joms organizuoti, tačiau šį nuomonė nesiekia pusės respondentų požiūrio. Beje, remiantis apklausos duomenimis, nežiūrint gana gausiai paminėtų organizavimo sunkumų (59% apklaustų mokytojų), galima manyti, kad apie pusė apklaustų mokytojų mieliau pasikviestų į pamoką svečią ir taip pajavairintų ugdymosi rutiną nei rinktųsi vesti pamokas mokyklos erdvėse, ar, juo labiau, - ne gimnazijoje (4 lentelė).

4 lentelė. Klausimai mokytojams apie netradicines pamokas.

Klausimai mokytojams					Įvertis
• Mano manymu, pamokos netradicinėse aplinkose padeda mokiniams įsisavinti dalyko programą.					3.27
• Priežastys, kurios trukdo man organizuoti netradicines pamokas					
gimnazijos erdvėse:		erdvėse už gimnazijos ribų:		pasikviečiant į pamoką svečių iš ne gimnazijos aplinkos:	
- Erdvių trūkumas	7 (31%)	- Erdvių trūkumas	2 (9%)	- Erdvių trūkumas	0
- Organizavimo sunkumai	4 (18%)	- Organizavimo sunkumai	16 (73%)	- Organizavimo sunkumai	13 (59%)
- Finansiniai sunkumai	4 (18%)	- Finansiniai sunkumai	12 (55%)	- Finansiniai sunkumai	7 (31%)
- Kolegų nepasitenkinimas	6 (27%)	- Kolegų nepasitenkinimas	9 (41%)	- Kolegų nepasitenkinimas	0
- Kiti gimnazijos darbuotojai	1 (4,5%)	- Kiti gimnazijos darbuotojai	1 (5%)	- Kiti gimnazijos darbuotojai	0
- Administracija	1 (5%)	- Administracija	0	- Administracija	1 (5%)
- Ribotas laikas dalyko programai įvykdyti	13 (59%)	- Ribotas laikas dalyko programai įvykdyti	17 (77%)	- Ribotas laikas dalyko programai įvykdyti	12 (55%)
Kita:	- Dar vienas papildomas neapmokamas darbas prie to, ką reikia atlikti ir kam ir taip dažnai para per trumpa,	Kita:	- Dar vienas papildomas ir neapmokamas darbas, - Išvykusi prarandu kitas savo pamokas,	Kita:	- Papildomas ir neapmokamas darbas, - Kviečiu pagal galimybes, - Nekyla problemų,

- Nekyla problemų, - Trukdo kitos pamokos, - Per daug klasėje mokinių.	- Per didelis mokinių skaičius klasėje, - Darbas kitoje mokykloje.	- O kas sakė, kad trukdo, - Darbas kitoje mokykloje, - Niekas netrukdo.
--	---	---

Pratęsiant mintį apie nuosaikiausiai mokytojų įvertintas netradicines pamokas pasikviečiant į pamokas svečių, įdomu, kad mokinių nuomone, populiariausias svečias, padedantis mokytojui vesti pamoką, nėra iš ne gimnazijos aplinkos, tai – mokyklos psichologė (5 lentelė).

5 lentelė. Mokinių nuomonė apie svečius pamokose, kurie padeda mokytojui jas organizuoti.

Klausimai mokiniams		
• Į mūsų pamokas dažnai ateina svečių, kurie dalyvauja	2.25	
• organizuojant pamoką.		
• Kartu su dalyko mokytoju pamokas mums dažnai organizuoja:		
- sveikatos specialistė	34	28%
- karjeros specialistė	27	22%
- psichologė	100	81%
- kito dalyko mokytojas	31	25%
- žmonės iš kitų (ne gimnazijos) aplinkų	24	20%

Be įvykdytų apklausų mokytojams ir mokiniams, duomenys buvo renkami ir iš Tamo dienyno. Remiantis Tamo dienyno duomenimis, per 2022-23 m. m. pravesta 952 integruotos pamokos. Daugiausiai pravesta tikybos ir etikos integruotų pamokų - 489 (51 %). Neskaičiuojant etikos ir tikybos integruotų pamokų, vidutiniškai vienam mokytojui per mokslo metus tenka apie 10 integruotų pamokų. Turint omenyje, kad mokslo metus sudaro 37 savaitės, tai kiekvienam mokytojui vidutiniškai tektų viena integruota pamoka kiekvieną mėnesį.

Išvados:

1. Dauguma mokytojų sutinka, kad pamokos netradicinėse aplinkose padeda mokiniams įsisavinti dalyko programą.
2. Dauguma mokytojų tikslingai išnaudoja virtualias aplinkas ir taiko kitokias informacines technologijas, siekdami patrauklesnio ir įvairiapusiškesnio mokymosi.
3. Pamokos mokyklos erdvėse vykdomos nenoriai, nes daugumai mokytojų stokoja laiko dalyko programai išėiti, kai kuriems mokytojams trūksta erdvių, kuriose galėtų vykti pamokos.
4. Pamokos už gimnazijos ribų vykdomos itin nenoriai dėl laiko stokos dalyko programai išėiti, o taip pat dėl organizavimo, finansinių sunkumų ir kolegų nepasitenkinimo.
5. Mokinių nuomone pamokų netradicinėse aplinkose vyksta mažai, ypač edukacijų už mokyklos ribų.
6. Mokytojai linkę kartais pasikviesti svečių į pamoką ir taip pajvairinti ugdymo procesą.

Pasiūlymai:

1. Siekiant patrauklesnio ir įvairiapusiškesnio mokymosi, toliau naudoti virtualias aplinkas ir kitokias informacines technologijas.
2. Pagal galimybes vykdyti pamokas mokyklos erdvėse ir už gimnazijos ribų, iš anksto informuojant kolegas ar kitaip derinant išvykas su kitų dalykų pamokomis.
3. Pagal galimybes vykdyti integruotas pamokas, bendradarbiaujant su kolegomis ar žmonėmis iš ne gimnazijos aplinkos.
4. Naudinga būtų sudaryti konkrečių žingsnių planą, aptarti tvarką, kuri padėtų supaprastinti ir palengvinti pamokų vykdymą netradicinėse aplinkose, ypač ne gimnazijoje.
5. Galbūt reikėtų numatyti papildomą apmokėjimą ar kitokias paskatinimo priemones mokytojams už pamokų organizavimą netradicinėse aplinkose, ypač ne gimnazijoje.

Paruošė:

MVKĮ grupė